

עפ"ת 43692/08/14 - מדינת ישראל נגד אחמד מחאג'נה -

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

17.11.14

עפ"ת 43692-08-14 מדינת ישראל נ' מחאג'נה(אסיר)

בפני כב' השופט כמאל סעב
המעוררת
נגד
המשיב
מדינת ישראל - ע"י פרקליטות מחוז חיפה - פלילי
אחמד מחאג'נה - (אסיר)

ב"כ המעוררת: עו"ד גויכמן

ב"כ המשיב: עו"ד עלא אגבאריה

פסק דין

מהות הערעור:

1. לפני ערעור המדינה על גזר דינו של בית משפט השלום לתעבורה בחדרה, (להלן: "בית משפט לתעבורה"), אשר ניתן ביום 13/08/14, על ידי כב' השופט משה גנות, בתיק פל"א 2165-08-14.

המעוררת טוענת כי העונש שהושת על המשיב קל מאוד ומחייב התערבות ערכאת הערעור.

העבירות בהן הורשע המשיב:

2. המשיב הורשע עפ"י הודאתו, בעבירות של נהיגה בזמן פסילה - עבירה לפי סעיף 67 לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א - 1961 (להלן: "הפקודה"), נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף - עבירה על סעיף 10 (א) לפקודה, ועבירה של נהיגה ללא ביטוח - לפי סעיף 2 (א) לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש] תש"ל - 1970.

העובדות שבבסיס כתב האישום:

עמוד 1

3. ביום 08/08/14, סמוך לשעה 14:15, נהג המשיב, ברכב משא (להלן: "הרכב"), בכיכר פורדיס, כאשר לפני כחודש וחצי לערך - ביום 25/06/14 הוא נפסל בנוכחותו, בבית משפט לתעבורה בנצרת, מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה, לתקופה של 15 חודשים, חרף זאת הוא לא הפקיד את הרישיון וביצע את העבירות בגין מונח בפני ערעור זה.

המשיב נהג, כאמור, בזמן פסילה, ללא רישיון נהיגה תקף וללא ביטוח תקף.

העונש שהטיל בית משפט לתעבורה:

4. בית המשפט לתעבורה, לאחר ששמע את טיעוני הצדדים לעונש, החליט להשית על המשיב את העונשים הבאים:

חודש מאסר בפועל, הופעלו במצטבר 8 חודשי מאסר מותנים נשוא תיק (נצ') 2071-06-14, כך שסה"כ ירצה המשיב 9 חודשי מאסר, מיום מעצרו. עוד הוטלו על המשיב 7 חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים, 9 חודשי פסילה בפועל, 6 חודשי פסילה על תנאי למשך 3 שנים, וכן קנס בסך 1200 ₪.

כאמור, הערעור מופנה כנגד קולת העונש.

טענות הצדדים:

5. המערערת טענה, כי בית משפט לתעבורה שגה משלא ייחס משקל הולם לעברו הפלילי והתעבורתי של המשיב, ומשלא פעל על פי סעיף 40ג(א) לחוק העונשין ולא קבע עונש הולם לעבירות בהן הורשע המשיב.

6. עוד טענה המערערת כי בית משפט לתעבורה שגה משלא ייחס משקל, לחומרא, לעובדה כי בעת ביצוע העבירה, נהג המשיב ברכב מסחרי, כשהוא בפסילה וכשאינו לו, מזה שנים רבות, רישיון נהיגה תקף.

7. בנוסף טענה המערערת כי בית משפט לתעבורה לא ייחס משקל ראוי לעברו התעבורתי המכביד והעשיר של המשיב, וצינה כי לא זו בלבד שעברו מלמדנו שחוקי התעבורה אינם נר לרגליו של המשיב אלא שגם עברו זה משקף את יחסו הבוטה והמזלזל כלפי רשויות אכיפת החוק.

8. המערערת הפנתה לפסיקה וצינה כי מדיניות הענישה בתיקים כגון התיק שבפני מצביעה על רמת

ענישה הכוללת מאסר בפועל ממושך ובעיקר עת עסקין במשיב בעל עבר תעבורתי מכביד ביותר. כך למשל הפנתה לרע"פ 8013/13 **מסעוד נגד מ"י** (ניתן ביום 18/12/13) (להלן: "**עניין מסעוד**"), שם הורשע הנאשם בעבירות נהיגה בפסילה, נהיגה ללא ביטוח תקף ונהיגה ללא רישיון נהיגה תקף יותר מ-12 חודשים.

כאמור, בית משפט העליון קבע בעניין מסעוד כי מתחם הענישה שנקבע ע"י בימ"ש לתעבורה, ושנע בין 7 עד 20 חודשי מאסר, הינו מתחם הולם.

9. לסיכום טענה המערערת כי עונש המאסר שהוטל על המשיב חורג לקולא במידה המצדיקה התערבות ערכאת הערעור.

10. על כן, ביקשה המערערת לקבל את הערעור ולהטיל על המשיב עונש מאסר בפועל ממושך, תוך הפעלת עונש המאסר המותנה יבמצטבר לעונש המאסר שיוטל על המשיב.

11. בא כוח המשיב ביקש לדחות את הערעור. ציין כי ערכאת הערעור לא נוהגת למצות את הדין עם הנאשם כשלדעתו, בית המשפט לתעבורה שקל את השיקולים הנכונים עת נתן גזר דינו בו התחשב בנסיבות האישיות המיוחדות של המשיב.

12. עוד ציין הסנגור כי המשיב, אב למשפחה נורמטיבית, יש לו שתי בנות אקדמאיות, הודה בהזדמנות הראשונה וחסך זמן שיפוטי יקר.

13. הסניגור התייחס לתיק של בית משפט לתעבורה בנצרת, שם המשיב לא היה מיוצג, ובשל כך הוטל עליו מאסר מותנה בן 8 חודשים, עונש חמור, לדעתו. לכן בצדק, לגישתו, הוטל על המשיב עונש מאסר בפועל של חודש ימים בלבד.

14. הסנגור הפנה לפסיקה וציין כי בחלק מהמקרים בהם הורשע נאשם אחר בעבירות יותר חמורות מאלו בהן הורשע המשיב, הוטל עונש פחות חמור מהעונש שהוטל על המשיב בתיק זה. עוד ציין כי במרבית המקרים, הופעל המאסר המותנה בחופף. כך למשל הפנה לרע"פ 4856/08 **אחמד אנבאריה נגד מ"י** (ניתן ביום 23/10/08), שם הורשע הנאשם בעבירות דומות והוטלו עליו, בין היתר, 8 חודשי מאסר בפועל תוך הפעלת 10 חודשי מאסר מותנה בחופף.

15. בנוסף ציין הסנגור כי המשיב כבר הפקיד את רשיונו ובחודש הקרוב אמור להופיע בפני הועדה, שתדון בעניין שחרורו (המוקדם) על תנאי.

16. בסוף דבריו, ביקש הסנגור להותיר את גזר הדין על כנו ולא להתערב בו.

דין והכרעה:

17. לאחר שעיינתי בהודעת הערעור, בגזר הדין, בגיליון ההרשעות הקודמות, בפסיקה שאליה הפנו הצדדים, בפסיקה אחרת ושמעתי את טענות הצדדים, אני מחליט לקבל את הערעור, כפי שיפורט להלן.
18. אין חולק שהעבירות בהן נכשל המשיב, חמורות מאוד ופוגעות בסדרי השלטון והסדר הציבורי, במידה רבה בשל המסכנות הנשקפת מהן למשתמשים בכבישים.
19. הגם שנסיונותיו של המשיב קשות ומיוחדות, הרי שלא ניתן להתעלם מעברו התעבורתי המכביד. המדובר במשיב שאין לו רישיון נהיגה תקף משנת 1989 וצבר 135 הרשעות תעבורה קודמות הכוללות, בין היתר, 7 הרשעות קודמות בגין עבירות חוזרות של נהיגה בזמן פסילה, הוא ריצה בעבר עונשי מאסר בפועל ממושכים ואף לאחרונה הורשע, ביום 25.6.14, בבית משפט לתעבורה בנצרת, בגין עבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה וכעבור פחות מחודשיים בלבד, שב המשיב ונהג ללא רישיון נהיגה תקף וללא ביטוח בר תוקף. זאת ועוד, לחובתו 15 הרשעות קודמות בתחום הפלילי.
20. המשיב מהווה דוגמה שלילית לציבור ובהתנהלותו מגלה הוא; חוסר אחריות, תוך הפרת חובות הנהיגה הדורשות ממנו לנהוג על פי החוק ולהימנע מלסכן את הציבור. יש להזכיר כי המשיב ביצע את העבירות כאשר היה תלוי ועומד נגדו מאסר מותנה ארוך ובר הפעלה.

מדיניות הענישה הנוהגת:

21. על חומרת העבירה של נהיגה בזמן פסילה, הסכנה הנשקפת ממנה והצורך בענישה מחמירה בגינה, לאור הסיכון הבטיחותי הטמון בה לציבור הנהגים והולכי הרגל והיחס של ביזוי החוק וצווי בית המשפט נשפכו קולמוסין אין ספור ודי אם אפנה לרע"פ 1392/09 **נתן אבנילוב נגד מדינת ישראל** (ניתן ביום 5/3/09), רע"פ 3943/11 **אסלם ברהום נגד מ"י** (ניתנה ביום 27/5/11) ועפ"ת (חי') 3748-09-11 **ראני נגד מדינת ישראל** (ניתן ביום 10/10/11).
22. לעניין מדיניות הענישה בגין עבירה זו - נהיגה בזמן פסילה ראו גם רע"פ 6206/07 **ענתבי נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 4/9/07), רע"פ 1575/07 **משיח נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 22/2/07), רע"פ 303/10 **עבד אל קאדר נגד מדינת ישראל** (ניתנה ביום 13/1/10) וע"פ (מחוזי חיפה) 3168/08 **מדינת ישראל נ' חוג'יראת אמל**, (ניתן ביום 19/3/08).

ראו עוד - רע"פ 2666/12 **אמיר עטאללה נגד מדינת ישראל**, (ניתנה ביום 23/4/12), שם כתב בימ"ש עליון כי:

"נהיגה בלי רישיון משמעה הסטטוטורי נהיגה ללא כישורי נהיגה, וממילא סיכון הזולת. ומעבר לכך נאמר לא אחת, כי משמעות נהיגה כזאת, בהיעדר ביטוח, היא גם הטלת פיצוי הנפגעים על הציבור (ראו למשל רע"פ 3104/11 פדילה נ' מדינת ישראל (לא פורסם))."

23. בית המשפט העליון התייחס לא אחת לרמת הענישה הראויה למי שנוהג בזמן פסילה בקובעו כי העונש ההולם למעשה כגון דא אמור לכלול מאסר בפועל לתקופה הולמת - ראה רע"פ 7019/04 ניר אופיר נ' מדינת ישראל, (ניתן ביום 12/8/04) וע"פ 324/88 אלאעסם נגד מדינת ישראל, מב(3) 728.

24. זאת ועוד, בחינת הפסיקה תראה כי גם במקרים של נהיגה בזמן פסילה בפעם הראשונה הוטל עונש מאסר בפועל - רע"פ 1211/12 אברהם ישראלי נ' מדינת ישראל, (ניתן ביום 15/2/12).

25. במקרים אחרים, הוטל על נאשם בעל עבר תעבורתי מכביד ביותר, עונש של עד 12 חודשי מאסר בפועל ופסילת הרישיון למשך שנים - ראו עניין מסעוד ורע"פ 8253/10 שלמה גיא נ' מדינת ישראל, (ניתן ביום 9/1/11).

26. ברע"פ 1211/12 אברהם ישראלי נ' מדינת ישראל, (ניתן ביום 15/2/12), אושר עונש מאסר בפועל למשך 8 חודשים בגין עבירה ראשונה של נהיגה בזמן פסילה, שם דובר על נאשם בעל נסיבות אישיות חריגות, נעדר עבר פלילי ובמי שלא ריצה מאסר מעולם.

27. ברע"פ 3878/05 יעקב בנגוזי נ' מדינת ישראל, (ניתן ביום 26/5/05), אושר עונש של שנת מאסר בפועל, תוך הפעלה בחופף של עונש מאסר מותנה בן 12 חודשים, למי שעבר ושב ועבר עבירה של נהיגה בזמן פסילה.

28. ברע"פ 321/14 חאלד סלאמה נגד מדינת ישראל, (ניתן ביום 26/1/14), הורשע הנאשם, לאחר ניהול הוכחות, בעבירות נהיגה בזמן פסילה, נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף ושימוש ברכב ללא פוליסת ביטוח ברת תוקף. בית משפט לתעבורה השית עליו 30 חודשי מאסר בפועל, הפעיל מאסר על תנאי בן 12 חודשים במצטבר, כך שהיה על הנאשם לרצות 42 חודשי מאסר בפועל. כן הושתו על הנאשם עונשי מאסר על תנאי, עונש פסילה בפועל ופסילה על תנאי וקנס בסך 5,000 ₪.

הנאשם ערער על הכרעת הדין וגזר הדין בעניינו לבית המשפט המחוזי, אך בהמשך חזר בו מערעורו על הכרעת הדין. הערעור על גזר הדין התקבל באופן חלקי ע"י בית המשפט המחוזי, כך שעונש המאסר בפועל קוצר ל- 24 חודשים "אך ורק בשל העובדה כי התביעה (בטיעוניה) ביקשה (להטיל) 24 חודשי מאסר בפועל".

על פסק דין זה הוגשה בר"ע לבית משפט העליון שנדחתה ובה נקבע כי העונש שהושת על הנאשם אמנם חמור, אך לא סטה באופן ניכר ממדיניות הענישה, זאת נוכח עברו הפלילי המכביד והעובדה כי רק לאחרונה שוחרר ממאסר בגין עבירה זוהה.

לטעמי, הפרשה הנ"ל דומה במידה רבה לפרשה שבפני.

29. ברע"פ 2421/12 ברנס נ' מדינת ישראל, (ניתנה ביום 22/3/12), נדחתה בקשת רשות ערעור על

חומרת עונש שכלל שנתיים פסילת רישיון, קנס ומאסר מותנה.

30. עיון בפסיקה מעלה כי מתחם העונש ההולם בעבירה של נהיגה בזמן פסילה נע בין מאסר מותנה הכולל קנס ופסילת רישיון נהיגה לתקופה ממושכת ועד 24 חודשי מאסר בפועל כשאורך תקופת המאסר בפועל, נקבע בהתאם לנסיבות והעבר התעבורתי.

31. עניינו של המשיב חמור מאוד נוכח העובדה שנהג ברכב משא, בזמן פסילה, בעת שהיה תלוי נגדו מאסר על תנאי של 8 חודשים בגין עבירות קודמות של נהיגה בזמן פסילה, ללא ביטוח וללא רישיון נהיגה בתוקף משנת 1989, עליה נידון לפני זמן קצר.

32. ראוי לציין כי לא נעלם מעיני הכלל כי ערכאת הערעור אינה נוטה להתערב בגזר הדין של הערכאה הדיונית אלא במקרים חריגים בהם נפלה טעות בגזר הדין או שהעונש חרג במידה קיצונית מרמת הענישה המקובלת במקרים דומים - ראו לעניין זה: ע"פ 3091/08 **טרייגר נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 29/1/09), ע"פ 6681/09 **אלחטיב נגד מדינת ישראל**, (ניתן ביום 13/1/10), ע"פ 9097/05 **מדינת ישראל נ' ורשילובסקי**, (ניתן ביום 3/7/06), ע"פ 4594/11 **עלא עדס נ' מדינת ישראל**, (ניתן ביום 29/1/13) וע"פ 8589/12 **חאלד ביאטרה נ' מדינת ישראל**, (ניתן ביום 28/1/13).

33. כידוע, יש לשלב בבחינת ערעור על קולת העונש הכלל הקובע כי ערכאת הערעור אינה נוהגת למצות את הדין עם הנאשם - ראו ע"פ 7348/11 **מדינת ישראל נ' שמעון און**, (ניתן 26/12/11) וע"פ 6346/11 **מדינת ישראל נגד יוסף שמואלי**, (ניתן ביום 7/2/12), ותוך קביעת העונש ההולם - עפ"י תיקון 113 לחוק העונשין, ובהתאם לכלל ענישתי נוסף ושהוא: הענישה האינדיווידואלית שקנתה לה מקום ראוי בשיטתנו ובשל כל אלה לא בכדי נאמר שמלאכת קביעת העונש ההולם (גזירת הדין) גם במסגרת ערעור, היא קשה ככריעת ים סוף.

סוף דבר:

34. מכל האמור לעיל ובהתחשב בכללים שהובאו, אני מקבל את הערעור ומטיל על המשיב עונש מאסר בפועל של 10 חודשים ומורה על הפעלת עונש המאסר המותנה של 8 חודשים נשוא תיק 2071-06-14 (של בית משפט לתעבורה נצרת) וזאת באופן שחודשיים יופעלו במצטבר ושהחודשים בחופף, זאת מבלי להתעלם מהוראות החוק, תכליתו וההלכה הקובעת כי ככלל, הפעלת עונש מאסר מותנה, תהיה מצטברת - ראו סעיף 58 לחוק העונשין, (למעט מקרים חריגים המחייבים הנמקה והטעמה), כך שעל המשיב לרצות עונש **מאסר בפועל של 12 חודשים** מיום מעצרו, קרי מיום 8/8/14.

כאן המקום לציין שהגם שעונש הפסילה בפועל שהוטל על המשיב, נוטה לקולה, בנסיבות העניין אינני מוצא מקום להתערב בו.

סוף דבר הערעור לעניין עונש המאסר בפועל ואופן הפעלת המאסר המותנה מתקבל ויהיה כפי שנאמר בסעיף 34 לעיל, אך יתר רכיבי הענישה שנקבעו על ידי הערכאה הדיונית ישארו על כנם.

ניתן היום, כ"ד חשוון תשע"ה, 17 נובמבר 2014, במעמד בא כוח המערערת עו"ד גב' רונית גורניק-סופר, המשיב שהובא באמצעות הליווי ובא כוחו עו"ד עלא אגבאריה.